

ಸುಳಗೋಡು ಸೋಮವಾರ

ಯಾಪನೀಯ ಕೇಂದ್ರ

೧. ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ ಅರಕಲಗೂಡು ತಾಲೂಕಿನ ಗ್ರಾಮವಾದ ಸುಲಗೋಡು ಸೋಮವರವು ಒಂಬೈನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ (ಜೈನ) ಯಾಪನೀಯ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಒಂದು ಕೇಂದ್ರವಾಗಿತ್ತೆಂದು ಶಾಸನಗಳಿಂದ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ.

೧.೧ ಸುಳಗೋಡು ಸೋಮವಾರದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಒಂಬತ್ತು ಶಾಸನಗಳು ಸಿಕ್ಕಿವೆ, ಅಚ್ಚಾಗಿವೆ. ಎ.ಕ.ಆ.ಪ.) ಅಗೂ ೧೩೩ ರಿಂದ ೧೪೧, ಪು. ೧೮೬-೯೧ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಶಾಸನಗಳು ಮಾತ್ರ ಅಜೈನ ಶಾಸನಗಳು [ಅದೇ, ಅಗೂ ೧೩೪ ಮತ್ತು ೧೩೫] ಉಳಿದ ಏಳು ಜೈನ ಶಾಸನಗಳು.

೧.೨ ಈ ಹಳ್ಳಿಯ ಪ್ರಾಚೀನವಾದ ಹೆಸರು ಸುಳ್ಳಿಗೋಡು [ಅದೇ, ಅಗೂ ೧೩೪. ೧೧೮೯.ಪು. ೧೮೮. ಸಾಲು: ೨೭] ಎಂದು ಒಂದು ಶಾಸನದಲ್ಲಿದೆ. ಆದರೆ ಅರಕಲಗೂಡು ೧೩೩ ನೆಯ (ಕಾಲ. ೧೦೭೯-೮೦) ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಬರುವ 'ಒಱಿಯೂರು' ಎಂಬುದೇ ಪ್ರಾಚೀನತಮಗೊಳಿಸಬೇಕು.

೧.೨.೧ ಸುಳಗೋಡು ಮತ್ತು ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಲಿನ ಪ್ರದೇಶ ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೦,೧೧,೧೨,೧೩ ನೆಯ ಶತಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಂಡಲಿಕರಾದ ಕೊಂಗಾಳ್ವರ ಆಳಿಕೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಸುಳಗೋಡು ಕೊಂಗಾಳ್ವರ ನೆಲೆವೀಡುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೆನಿಸಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಟ್ಟಣವಾಗಿತ್ತು.

೨. ಕೊಂಗಾಳ್ವರು ಜೈನಧರ್ಮಪಾಲಕರು, ಪೋಷಕರು; ತಮ್ಮ ಜಿನಧರ್ಮದ ಬಸದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದರು, ಗುರುಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸಿದರು.

೨.೧ ಕೊಂಗಾಳ್ವರ ಜೈನಧರ್ಮನಿಷ್ಠೆಗೆ ಅನ್ಯಾನ್ಯ ಶಾಸನಗಳ ಆಧರಗಳಿವೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಸುಳಗೋಡು ಶಾಸನಗಳು ಸಹ ಈ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿವೆ. ಕೊಂಗಾಳ್ವರ ಪಟ್ಟದ ಜಿನಾಲಯವು ಈ ಸುಳಗೋಡಿನಲ್ಲಿತ್ತು. ಅದನ್ನು 'ಕೊಂಗಾಳ್ವ ಜೈನ ಗೃಹ' ಎಂದೂ 'ಅದಟರಾದಿತ್ಯ ಜೈತ್ಯಾಲಯ' ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. [ಅದೇ, ಅಗೂ. ೧೩೩ (೫ ಅಗೂ ೯೯) ೧೦೭೯-೮೦ ಪು. ೧೮೬. ಸಾಲು: ೯,೧೨]

೨.೨ ಕೊಂಗಾಳ್ವ ಜೈನ ಗೃಹವನ್ನು, ಮಹಾ ಮಂಡಲೇಶ್ವರನಾದ ರಾಜೇಂದ್ರ ಪೃಥುವೀ ಕೊಂಗಾಳ್ವನು ಮಾಡಿಸಿದನು; ಮೂಲ ಸಂಘದ ಕಾಣೂಗ್ಗಣದ ತಗರಿಗಲ್ಲಚ್ಚದ ಗಣ್ಣವಿಮುಕ್ತ ಸಿದ್ಧಾಂತದೇವಗ್ಗೇ ಬಸದಿಯಂ ಮಾಡಿಸಿ' ದ್ದಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ [ಅದೇ, ಪು. ೧೮೬-೮೭, ಸಾಲು: ೨೫-೨೭] ಪ್ರಭಾ ಚಂದ್ರ ಸಿದ್ಧಾಂತದೇವನೇ ಈ (ಸಿದ್ಧಾಂತಿಕ) ಗಣ್ಣ ವಿಮುಕ್ತ ಸಿದ್ಧಾಂತದೇವನೆಂದು ಇದೇ ಶಾಸನದ ಪಾಠದಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಆಚಾರ್ಯನು ಕಾಣೂರು ಗಣದ ತಗರಿಗಲ್ ಗಚ್ಚಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದನು.

೨.೩ ಕಾಣೂರುಗಣವೂ ಸೂರಸ್ತಗಣವೂ ಯಾಪನೀಯ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಪ್ರಮುಖ ಗಣಗಳು [ನಾಗರಾಜಯ್ಯ, ಹಂಪ, ಕಾ(ನೂ) ಣೂಗ್ಗಣ; 'ಹರತಿಸಿರಿ' (೧೯೮೭) (ಸಂ.) ಲಕ್ಷ್ಮಣ್ ತೆಲಗಾವಿ ೩೪೯-೫೨]

೩. ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೦೯೫ ರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ 'ಶ್ರೀಮತ್ ಸೂರಸ್ತಗಣದ ಕಲ್ಲೆಲೆಯ ರಾಮಚಂದ್ರ ದೇವರ ಶಿಷ್ಯನಿಯರಪ್ಪ ಅವಸವ್ವೆಗನಿಯರ್ ಅವರ ಶಿಷ್ಯನಿಯರ್ ಶ್ರೀಮತ್ ಮಾಕವ್ವೆ

ಗನ್ನಿಯರ್-ಚುತುರ್ವಿಧ ಆಹಾರ ಶರೀರ ನಿವೃತ್ತಿಯಿಂ ಸಮಾಧಿ ಮರಣದಿಂ ಮುಡಿಪಿ
ಮುಕ್ತಿಯನೆಯಿದರ್ [ಅದೇ, ಅಗೂ. ೧೩೬. ೧೦೯೫ ಪು. ೧೮೯ ಸಾಲು: ೯-೧೪, ೨೨-
೩೧]

೩.೧ ಸೂರಸ್ತುಗಣವು ಯಾಪನೀಯ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಮುಖ್ಯವಾದ ಒಂದು ಗಣವೆಂದು ಮೇಲೆ
ಹೇಳಿದೆ. ಈ ಗಣಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಕಲ್ಲೆಲೆಯ ರಾಮಚಂದ್ರ ದೇವ ಎಂಬ ಮುನಿಯಿದ್ದನು.
ಕಲ್ಲೆಲೆ ಎಂಬುದು ಜೈನ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಶಬ್ದ; ಬೇಸಗೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ನಿಂತು
ಮಾಡುವ ತಪ್ಪಸ್ಸಿಗೆ ಕಲ್ಲೆಲೆ ಎಂದು ಹೆಸರು; ಕಲ್ಲೆಲೆ ದೇವ ಏಳಾಚಾರ್ಯರನ್ನೂ [ಎ.ಕ.
೧೪, ಎಡತೊ. ೮೪. ೯೧೦] ರವಿಕೀರ್ತಿ, ಕಲ್ಲೆಲೆ ದೇವನನ್ನೂ [ಎ.ಕ.೬, ಮೂಡಿಗರೆ, ೮೪.
೧೦೪೦) ಶಾಸನಗಳು ನಮೂದಿಸಿವೆ.

೩.೧.೧ ಸೂರಸ್ತುಗಣದ ಕಲ್ಲೆಲೆ ರಾಮಚಂದ್ರ ದೇವನ ಶಿಷ್ಯ ಅರಸವ್ವೆಗನ್ನಿ, ಅವರ ಶಿಷ್ಯ
ಮಾಕವ್ವೆಗನ್ನಿಯು ನಾಲ್ಕು ವಿಧವಾದ ಆಹಾರವನ್ನು ತೊರೆದನು [ಅನ್ನ ಪಾನ ಖಾದ್ಯ
ಲೇಹ್ಯ- ತತ್ತ್ವರತ್ನ ಪ್ರದೇಷಿಕೆ, ೭-೨೫೫]; ಸಮಾಧಿ ಮರಣದಿಂದ ಮುಡಿಪಿಸಿದರು. ಅವರ
ಶಿಷ್ಯನಾದ ಮಾಚಿಮಯ್ಯನು ಪರೋಕ್ಷವಿನಯವಾಗಿ ಈ ಶಾಸನ ಮಾಡಿಸಿದನು.

೪. ಈ ಎರಡು ಶಾಸನಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಸಾರುವ ಅಂಶಗಳು:

ಅ. ಚಂಗಾಳ್ವರು ನಿಷ್ಕಾಮಂತ ಜೈನರು, ಅವರ ಪಟ್ಟದ ಜಿನಾಲಯವಿತ್ತು.

ಆ. ಚಂಗಾಳ್ವರು ಯಾಪನೀಯ ಗುರುಗಳ ಶಿಷ್ಯರಾಗಿದ್ದರು.

ಇ. ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅರಕಲಗೂಡು ತಾಲೂಕಿನ ಈಗಿನ ಸುಳಗೋಡು ಸೋಮವಾರ

ಗ್ರಾಮವು

(ಒಲಿಯೂರು-ಸುಲಿಗೋಡು) ಯಾಪನೀಯ ಸಂಘದ ಸ್ಥಳವಾಗಿತ್ತು;

ಯಾಪನೀಯ ಸಂಘದ

ಕಾಣೂರು ಮತ್ತು ಸೂರಸ್ತಗಣಗಲಿಗೆ ಸೇರಿದ ಗುರುಗಲು ಇಲ್ಲಿದ್ದರು.

ಈ. ಸೂರಸ್ತಗಣದ ಕಂತಿಯರೂ ಸಹ ಇಲ್ಲಿದ್ದರು; ಕಂತಿಯರ ಶಿಷ್ಯರೂ ಇದ್ದರು.